

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 16Co/507/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6715217089
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 12. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Štefan Baláž
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2017:6715217089.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Štefana Baláža a sudcov JUDr. Alexandra Mojša a JUDr. Ivica Hanuskovej v právnej veci žalobcu Stavebné bytové družstvo Zvolen, so sídlom vo Zvolene, Nográdyho 1455/24, IČO: 00 222 054, zast. TOMÁŠ KOHÚT advokátska kancelária, s. r. o. so sídlom vo Zvolene, Námestie SNP 74/28, IČO: 47 235 888 proti žalovanej L. P., nar. XX. XX. XXXX, bytom Z., X. R. XXXX/XX, o zaplatenie 767,39 EUR s prísl., na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Zvolen, č. k. 10 C/424/2015 - 53 zo dňa 27. 06. 2016, takto

rozhodol:

I. Rozsudok okresného súdu vo výroku, v ktorom okresný súd v prevyšujúcej časti žalobu zamietol, potvrdzuje.

II. Žalovaná nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi 614,14 EUR, zmluvnú pokutu vo výške 0,5 ‰ denne zo sumy 537,31 EUR od 01. 11. 2015 do zaplatenia a 5,05 % ročný úrok z omeškania zo sumy 537,31 EUR od 01. 11. 2015 do zaplatenia, a ďalej povinnosť nahradiť žalobcovi pomernú časť súdneho poplatku v sume 38,10 EUR a na účet právneho zástupcu žalobcu zaplatiť pomernú časť trov právneho zastúpenia v sume 86,17 EUR a to všetko v pravidelných mesačných splátkach po 100 EUR, so splatnosťou prvej splátky k poslednému dňu kalendárneho mesiaca, v ktorom rozsudok nadobudne právoplatnosť a so splatnosťou ďalších splátok vždy k poslednému dňu kalendárneho mesiaca. V prípade, ak žalovaná nezaplatí čo len jednu splátku riadne a včas, nastane splatnosť celej dlžnej sumy. V prevyšujúcej časti okresný súd žalobu zamietol.

2. Okresný súd vychádzal zo žaloby, ktorú žalobca odôvodnil tým, že žalovaná je vlastníčkou bytu č. X na ulici X. rad XXXX/XX v Z.. V zmysle Zmluvy o výkone správy č. 199 zo dňa 23. 11. 2007 bola žalovaná povinná platiť mesačné preddavky do fondu prevádzky, údržby a opráv, služby a plnenia poskytované s užívaním bytu a poplatok za výkon správy. Žalovaná povinnosť zanedbala, od 31. 12. 2014 sa dostala do omeškania a žalobcovi k 31. 10. 2015 dlhovala sumu 767,39 EUR, ktorá pozostávala z preddavkov za výkon správy bytu vo výške 537,31 EUR, zmluvnej pokuty vo výške 1,5 ‰ denne, vyčíslenej k 31. 10. 2015 v sume 229,88 EUR, poštovného 0,20 EUR. Ďalej žalobca uplatnil zmluvnú pokutu 1,5 ‰ denne zo sumy 537,31 EUR od 01. 11. 2015 a 5,05 % ročný úrok z omeškania zo sumy 537,31 EUR od 01. 11. 2015.

3. Žalovaná odôvodnila žalovaný nedoplatok svojou dlhodobou práceneschopnosťou a rozviazaním pracovného pomeru zo zdravotných dôvodov s tým, že následne bola evidovaná na úrade práce a finančne jej to nevychádzalo. V čase pojednávania poberala podporu v nezamestnanosti 240 EUR a

ak sa nezamestná, bude poberateľkou sociálnych dávok. Dĺžnú sumu by mohla uhrádzať v mesačných splátkach maximálne po 100 EUR.

4. Okresný súd zistil, že k 31. 10. 2015 mala žalovaná u žalobcu evidovaný nedoplatok v sume 537,31 EUR a penále vo výške 229,88 EUR, dlh na poštovnom za dve upomienky v sume 0,20 EUR, spolu 767,39 EUR. Z predpisu mesačných úhrad okresný súd zistil, že od 01. 07. 2014 mala žalovaná uhrádzať spolu sumu 106,74 EUR a od 01. 07. 2015 sumu 122,75 EUR. Časť žalovanej sumy vo výške 537,31 EUR zodpovedala nedoplatku, ktorý žalovanej vznikol od októbra 2014 do októbra 2015. Jedná sa o úhrady za reálne vykonané služby pri užívaní bytu. Z toho dôvodu považoval uvedený nárok za nesporný a rovnako nárok na úhradu poštovného za upomienky v sume 0,20 EUR. V tejto časti žalobe vyhovel.

5. Žalobca ďalej požadoval zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 1,5 ‰ denne, vyčíslenej k 31. 10. 2015 v sume 229,88 EUR a ďalej od 1. 11. 2015 až do zaplatenia dlžnej sumy. Zmluvná pokuta vo výške 1,5 ‰ denne zodpovedá úroku 54,75 % ročne, pričom podľa zmluvy o výkone správy je pokuta výnosom žalobcu ako správcu bytového domu. Žalobca je podnikateľom, ktorý dosahuje zisk nielen z platieb za správu, ktoré predpokladá Zákon o vlastníctve bytov a ktoré predstavujú odmenu za ním poskytované služby, ale aj zo zmluvných pokút. Zo zmluvnej pokuty nemajú vlastníci bytov žiadnu priamu výhodu, zmluvná pokuta predstavuje zisk žalobcu ako osoby odlišnej od vlastníkov bytov. Zmluvnú pokutu, ktorá je čistým ziskom správcu, posudzoval vo vzťahu k ňou zabezpečenej povinnosti vlastníkov bytov uhrádzať mesačné platby, ktoré slúžia samotným vlastníkom. Zmluvná pokuta má okrem preventívnej aj sankčnú funkciu, ale jej výška by nemala pôsobiť na povinnú stranu likvidačne. Poukázal tiež na skutočnosť, že zníženie zmluvnej pokuty zodpovedá Nariadeniu vlády č. 87/1995 Z. z., ktoré od 01. 07. 2010 upravuje poplatok z omeškania vo výške 0,5 ‰ denne. Vzhľadom na uvedené okresný súd považoval uplatnenú zmluvnú pokutu za neprimeranú a v zmysle § 545a Občianskeho zákonníka znížil výšku zmluvnej pokuty na jednu tretinu, t. j. na 0,5 ‰ denne. Zníženú zmluvnú pokutu, vyčíslenú ku dňu 31. 10. 2015 žalobcovi priznal v sume 76,63 EUR. Žalobcovi priznal zníženú zmluvnú pokutu 0,5 ‰ denne aj od 01. 11. 2015 a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Zmluvná pokuta môže byť dojednaná popri úroku z omeškania. Keďže žalovaná bola v omeškaní s peňažným plnením, žalobcovi priznal aj 5,05 % ročný úrok z omeškania z dlžnej sumy, ktorý uplatnil v žalobe od 01. 11. 2015. Prisúdenú peňažnú sumu umožnil žalovanej splácať v pravidelných mesačných splátkach po 100 EUR vzhľadom na jej finančnú a sociálnu situáciu, v dôsledku ktorej sa dostala so omeškania s úhradou žalovaného dlhu.

6. Na právne zdôvodnenie okresný súd uviedol § 6 ods. 1 zák. č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov, § 544, § 545a, § 517 Občianskeho zákonníka a § 3, § 4 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka. Náhradu trov pomerne rozdelil podľa § 142 ods. 2 OSP podľa pomeru úspechu a neúspechu. Žalobca mal úspech v pomere 80 % a žalovaná 20 %, preto úspešnejšiemu žalobcovi priznal náhradu trov, zníženú o úspechu žalovanej v rozsahu 60 %. Trovy žalobcu, priznané na zaplatenom súdom poplatku zodpovedali sume 38,10 EUR. Trovy právneho zastúpenia za dva úkony právnej služby boli vyčíslené v sume 143,62 EUR a ich pomerná časť, ktorú okresný súd priznal zástupcovi žalobcu, zodpovedala sume 86,17 EUR.

7. Proti výroku rozsudku okresného súdu, ktorým bola v prevyšujúcej časti žaloba zamietnutá, podal včas odvolanie žalobca. Okresnému súdu vytýkal nesprávne skutkové zistenia a nesprávne právne posúdenie. Namietal, že rozhodnutie je v napadnutej časti v rozpore z právnou úpravou a rozhodnutiami súdov. Zmluvnú pokutu treba posúdiť individuálne, zohľadniť účel zmluvnej pokuty, ktorým je hrozba citeľnej majetkovej sankcie voči dlžníkovi, ako aj dodatočné zabezpečenie veriteľa k prípadným škodám, vzniknutým nesplnením povinnosti. Zmluvnú pokutu žalovaná v priebehu konania nespochybnila. Ten istý okresný súd v inom rozhodnutí 15C/149/2015 vyslovil právny názor, že ak výška zmluvnej pokuty plne závisí o doby, po ktorú dlžník svoju zmluvnou pokutou zabezpečenú povinnosť nesplnil, nemožno primeranosť zmluvnej pokuty usudzovať z jej výšky, ak je dôsledkom dlhodobého omeškania a s tým spojeným navyšovaním o inak primeranú dennú sadzbu zmluvnej pokuty. V rozhodnutí Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 17Co/2/2011- 59 z 15. 06. 2011 posudzoval zmluvnú pokutu vo výške 0,25 ‰ denne, ktorá zodpovedá poplatku z omeškania 2,5 ‰ denne z dlžnej sumy, pričom nezisti, že by bola v rozpore s dobrými mravmi alebo neprimeraná. Žalobca navrhol rozsudok okresného súdu v napadnutej časti zmeniť a žalobe vyhovie. Odvolaním žalobcu nebolo dotknuté rozhodnutia v časti výšky, zročnosti a ďalších podmienkach splátok.

8. Žalovaná sa k odvolaniu nevyjadřila.

9. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalovaného v medziach daných ust. § 379 a § 380 CSP a bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 a contr. CSP) rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1, ods. 2 CSP potvrdil, pretože je vo výroku vecne správne.

10. Podľa § 545a, veta prvá Občianskeho zákonníka, neprimerane vysokú zmluvnú pokutu môže súd znížiť s prihliadnutím na hodnotu a význam zabezpečovanej povinnosti.

11. Okresný súd zníženie zmluvnej pokuty na 0,5 ‰ denne z dlžnej sumy odôvodnil tým, že zmluvnou pokutou žalobca ako správca bytového domu zabezpečuje povinnosti vlastníkov bytov uhrádzať mesačné platby, ktoré slúžia samotným vlastníkom a ďalej tým, že zmluvná pokuta predstavuje zisk žalobcu ako osoby odlišnej od vlastníkov bytov, ktorí zo zmluvnej pokuty nemajú žiadnu priamu výhodu. Pri znížení zmluvnej pokuty prihliadol tiež na to, aby popri preventívnej a sankčnej funkcii zmluvná pokuta nepôsobila na žalovanú likvidačne. Zníženie zmluvnej pokuty prirovnal s Nariadením vlády č. 87/1995 Z. z., ktoré od 01. 07. 2010 upravuje poplatok z omeškania vo výške 0,5 ‰ denne.

12. Odvolanie žalobcu nebolo dôvodné. Okresný súd správne pri posudzovaní a znížení výšky zmluvnej pokuty prihliadol na dôvod a trvanie záväzku, ktorým bola uplatnená zmluvná pokuta zabezpečená a na účel zmluvnej pokuty pre žalobcu, pre spoločenstvo vlastníkov bytov a žalovanú. Žalobca nenamietal správnosť sociálnej a finančnej situácie žalovanej, na ktorú okresný súd prihliadol. Okresný súd správne odvodnil zníženie zmluvnej pokuty poukázaním na to, že predstavuje zisk výlučne pre žalobcu a nie pre spoločenstvo vlastníkov bytov. Žalobca uplatnil zmluvnú pokutu vo výške 1,5 ‰ denne podľa Zmluvy o výkone správy č. 199 zo dňa 23. 11. 2007, ktorá v čase uzavretia zmluvy zodpovedala výške zmluvnej pokuty upravenej Nariadením vlády č. 87/1995 Z. z. Vtedajšiu právnu úpravu posudzovali aj rozhodnutia súdov, na ktoré v odvolaní žalobca poukázal. Žalobca však uplatňuje zmluvnú pokutu vo výške 1,5 ‰ denne za obdobie, kedy občiansko-právna norma upravuje zmluvnú pokutu, resp. poplatok vo výške 0,5 ‰ denne. To potvrdzuje správnosť záveru okresného súdu, že pri uplatnení nároku žalobca uprednostnil vytváranie zisku pred záujmom spoločenstva vlastníkov bytov a žalovanej, ktorá je tiež súčasťou spoločenstva vlastníkov bytov. Z uvedených dôvodov zníženie zmluvnej pokuty zodpovedalo hodnote a významu zabezpečovanej povinnosti.

13. O nároku na náhradu trov konania súd rozhoduje v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí (§ 262 ods. 1 CSP). V odvolacom konaní bola úspešná žalovaná, ktorej v odvolacom konaní žiadne trovy nevznikli, preto krajský súd rozhodol, že žalovaná nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

14. Rozhodnutie senátu bolo prijaté v pomere hlasov 3 : 0.
Rozhodnutie senátu bolo prijaté v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 CMP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).